

Position paper Arbeidsmigratie als oplossing

Grote koppen in de krant over tekorten op de arbeidsmarkt. Vele sectoren schreeuwen om mensen. Oplossingen zijn nú nodig. Tastbaar worden deze woorden pas echt als je er als werkgever zelf mee te maken hebt. Dat je ziet dat werven steeds minder opbrengt en dat je je zorgen gaat maken over je bedrijfsvoering. En dat oogsten misschien wel verloren gaan omdat je domweg te weinig mensen hebt. Daar hebben we nu mee te maken. Alle registers moeten open en dat kan ik niet alleen.

Samen met mijn tweelingbroer heb ik een fruitbedrijf in het zuiden van Nederland. Wij telen aardbeien, frambozen en bramen. Dit doen we bijna het hele jaar rond met een seizoenspiek van mei tot september. Zachtfruit is een kwetsbaar product dat vakkundig, handmatig moet worden verzorgd en geoogst. Voor deze teelt- en oogstwerkzaamheden nemen we in het seizoen vooral internationale werknemers in dienst uit hoofdzakelijk Polen, Roemenië en Bulgarije. Daarnaast hebben we jaarrond een kleine groep vaste medewerkers in dienst.

Arbeidskrapte in de land- en tuinbouw

Wij doen ons uiterste best om via verschillende kanalen medewerkers te werven in zowel Nederland als het buitenland, maar sinds een paar jaar gaat dat steeds lastiger. De vele vacatures kunnen steeds moeilijker worden ingevuld: niet alleen tijdelijk seizoenswerk, maar ook voor jaarrond vast werk. Krapte in de land- en tuinbouw is te verklaren door een aantal oorzaken. Zo is de seizoenpiek voor de verschillende agrarische sectoren redelijk hetzelfde: je vist in die periode samen in dezelfde vijver. Het aanbod uit de zogenoemde kaartenbakken kan het tekort evenmin het hoofd bieden. Verder zien we dat distributiecentra een deel van het aanbod weggapen. Tot slot is het goed om te weten dat de noodzaak voor bijvoorbeeld Poolse mensen om hierheen te komen, steeds minder groot wordt door de stijgende welvaart daar.

Wat hebben we zelf al gedaan?

Uiteraard hebben we zelf al het nodige gedaan om met nieuwe teelsystemen de vraag te beperken. Ook betalen we meer dan de cao-lonen en de secundaire arbeidsvoorwaarden zijn uitstekend te noemen. Daarnaast hebben we geïnvesteerd in goede huisvesting en spreken we zelf ook Pools en Roemeens. Ondanks deze maximale inspanningen om in Nederland en Europa werknemers te vinden, zien wij op alle fronten de beschikbaarheid van gemotiveerde werkkrachten opdrogen.

Oplossing voor de korte en lange termijn

Natuurlijk blijven we op zoek naar andere oplossingen. Daar zijn we ondernemers voor.

1. Zo hebben we een groot vertrouwen in robotisering. Een oogstrobot ontwikkelen kost echter veel tijd en financiën, maar ook ervaring en kennis. De komende jaren gaan we dat als sector verder uitbreiden.
2. Voor de korte termijn moeten we het aanbod van buiten de EU vergroten. De Europese Commissie heeft daar inmiddels ook een plan voor gelanceerd. Met het aantrekken van deze groep werknemers ontstaat er lucht op de Nederlandse arbeidsmarkt. Het mes snijdt echter aan twee kanten, want deze mensen doen ook nog eens een hoop kennis van hoogstaande agrarische technieken op die ze in het land van herkomst kunnen inzetten.

Nederland moet wat mij betreft alle registers opentrekken om het aanbod van werknemers te vergroten. Arbeidsmigratie vormt daarbij geen sluitstuk, of een te vermijden onderwerp. Arbeidsmigratie is een van de oplossingen waar we als open economie en ik als ondernemer niet aan voorbij kunnen.